

Ставлення українців до продажу землі

Жовтень 2019

Методологія

- Аудиторія: населення України від 18 років і старші.
- Вибірка репрезентативна за віком, статтю, типом поселення
Вибіркова сукупність: **2000 респондентів**
- Особисте формалізоване інтерв'ю (**face-to-face**)
- Помилка репрезентативності дослідження: **не більше 2,2%**
- Терміни проведення: **28 вересня – 1 жовтня 2019 р.**
- Сума відсотків відповідей у графіках та діаграмах може не дорівнювати 100% через округлення.

РЕЗЮМЕ

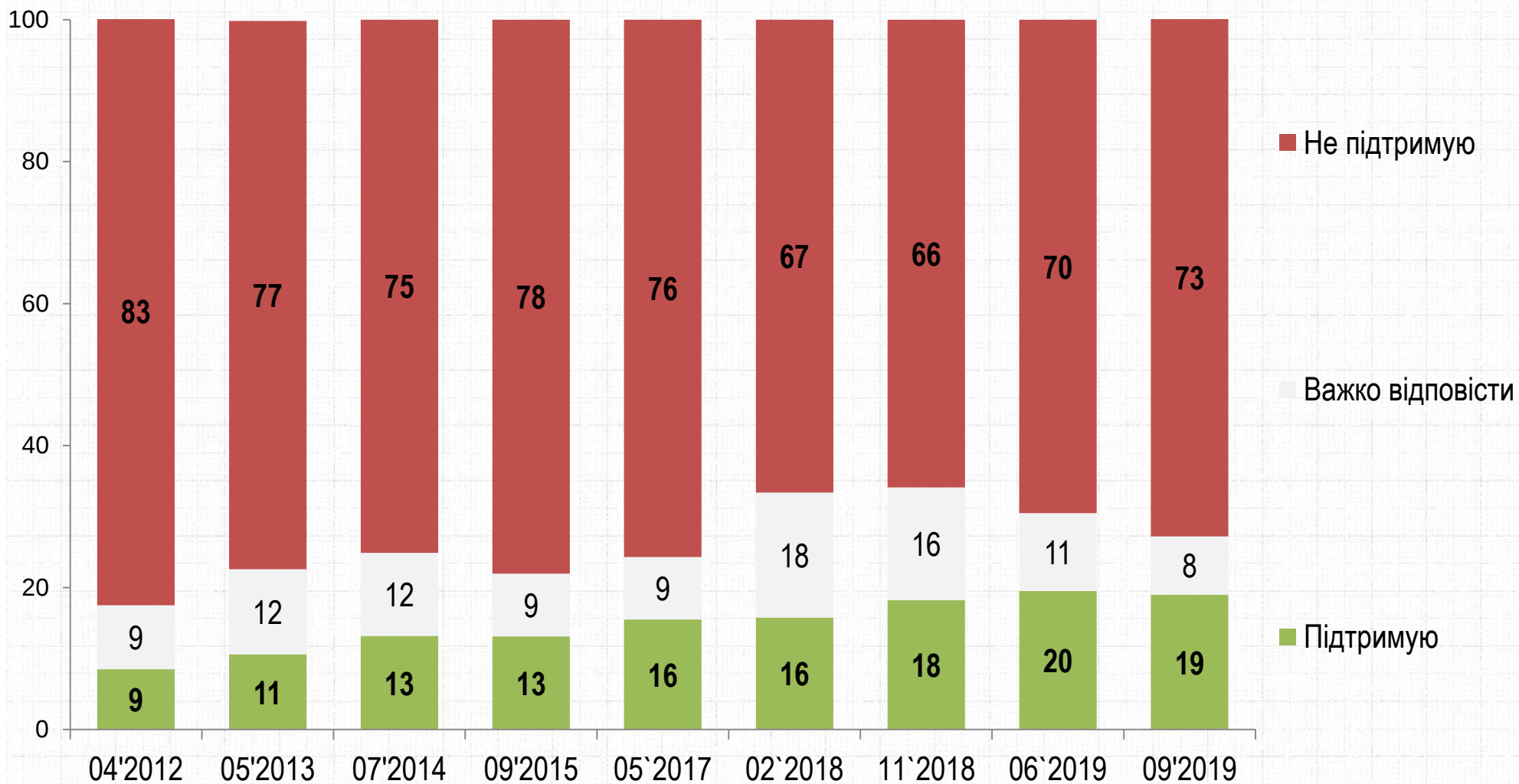
- Згідно результатів опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг», **лише 19% опитаних підтримують запровадження продажу землі сільськогосподарського призначення. 73% – проти цієї ініціативи, 8% – не визначилися.** Відносно вищий рівень підтримки старту ринку землі серед молодших та заможніших респондентів, власників паю, які його самостійно обробляють. Але навіть у названих категоріях кількість противників цієї ініціативи становить не менше 60%.
- **Продаж землі сільськогосподарського призначення іноземцям підтримують ще менше – лише 13%. Проти цього – 81% опитаних.** Незважаючи на те, що серед наймолодших та більш заможніших кожен п'ятий не проти дозволити іноземним громадянам купувати землю в Україні, три чверті представників цих категорій виступають однозначно проти цієї ініціативи.
- **74% вважають, що рішення про запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення, в Україні повинне прийматися на всеукраїнському референдумі.** 17% – мають протилежну думку.
- **58% вважають, що землі сільськогосподарського призначення повинні бути у державній власності, за зразком Канади, чи Ізраїлю.** 22% - не проти запровадження такої моделі ринку землі, як у Італії, де орні землі можуть продаватися, чи купуватися. 20% – не змогли обрати серед цих прикладів земельного ринку. За домінування державної власності на землю виступають частіше старші та бідніші опитані, та ті, у кого немає паїв, за іншу модель – більш молодші, заможніші та власники паїв, які їх самостійно обробляють. Водночас навіть серед названих останніх категорій не менше половини виступають за канадську, чи ізраїльську моделі земельного ринку.
- Серед **основних переваг** запровадження продажу землі сільськогосподарського призначення опитані відносно частіше обирали наступні: **власники землі зможуть розпоряджатися нею на власний розсуд (26%); це сприятиме створенню нових робочих місць на селі (18%); продаж землі сприятиме інвестиціям в Україну (14%); це дозволить отримати справедливую ринкову ціну на землю (13%); це дозволить фермерам брати кредити під заставу землі (13%).**

- Про знищення тіньового ринку землі, сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, збільшення надходжень до державного бюджету, сприяння кращому контролю за екологією ґрунтів як переваги запровадження земельного ринку говорили не більше 7% опитаних. **35% опитаних не бачать жодних переваг у знятті мораторію на продаж орних земель.** Власники паїв, які їх обробляють частіше за інших обирали серед переваг можливість розпоряджатися землею на свій розсуд, сприяння створенню робочих місць та залученню інвестицій в Україну. Натомість ті, хто мають паї, але здають їх в оренду, частіше говорили, що немає жодних переваг у запровадженні вільного продажу землі.
- Серед **основних ризиків** від запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення респонденти найчастіше обирали те, що **земля може бути викуплена іноземцями (41%); власники паїв можуть бути обмануті при продажі землі (31%), на даний час запровадження ринку землі є небезпечним через недосконалість чинного законодавства (31%); зняття мораторію на продаж землі дозволить скупити її олігархам (23%).** 17% вважають, що вільний продаж землі не можна запроваджувати в умовах війни, 16% бачать загрозу знищення дрібного та середнього бізнесу на селі, по 13% вважають, що втілення цієї ініціативи призведе до прискорення вимирання сіл або ж позбавлення селян стабільного доходу від надання паїв в оренду. **Лише 5% не бачать жодних ризиків у запровадженні вільного ринку орних земель.** Про загрози щодо продажу землі іноземцям, обману власників паїв та недосконалість чинного законодавства найчастіше говорили власники паїв, які їх особисто обробляють.

Ставлення до запровадження продажу землі

Як Ви ставитесь до запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

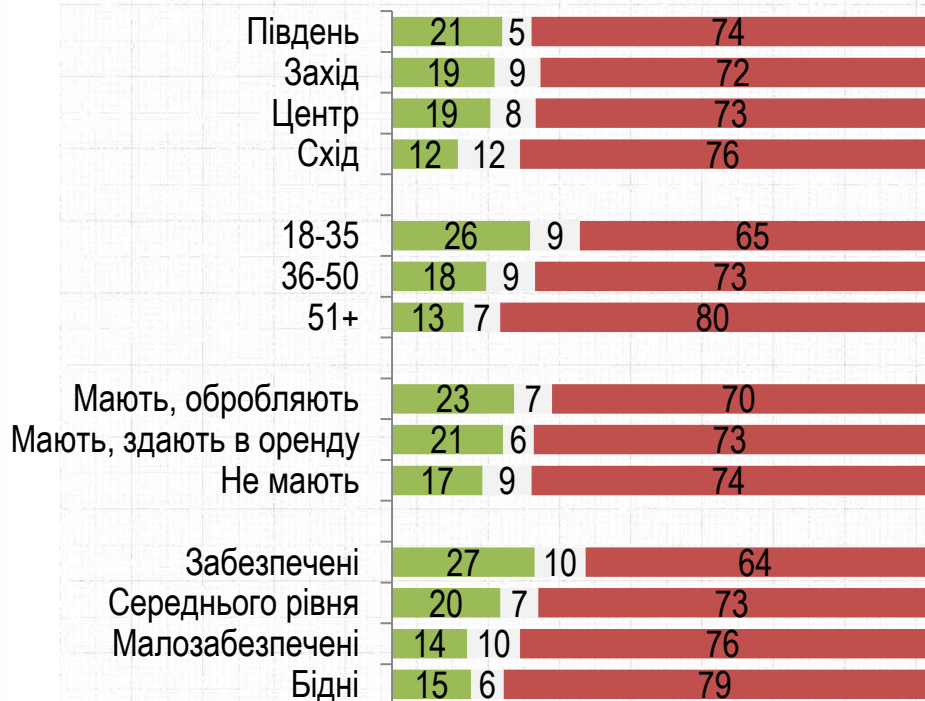
Як Ви ставитесь до запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

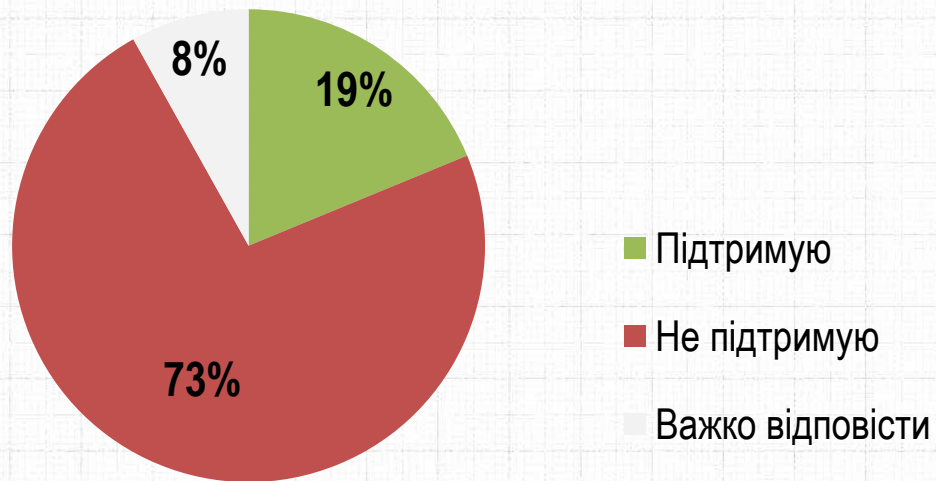
- Підтримую
- Важко відповісти
- Не підтримую

Електоральні симпатії

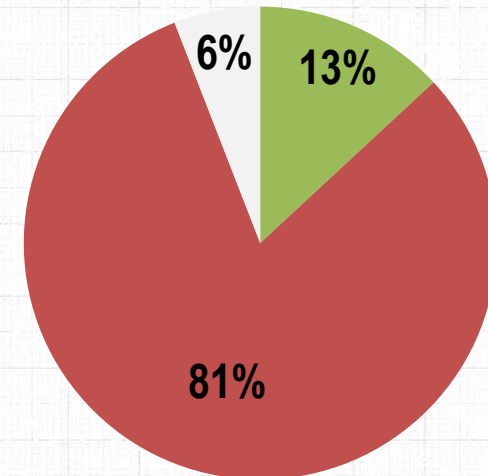
Регіони. Вік. Наявність паю. Дохід

Як Ви ставитесь до запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

Чи підтримуєте Ви продаж земель сільськогосподарського призначення іноземцям?

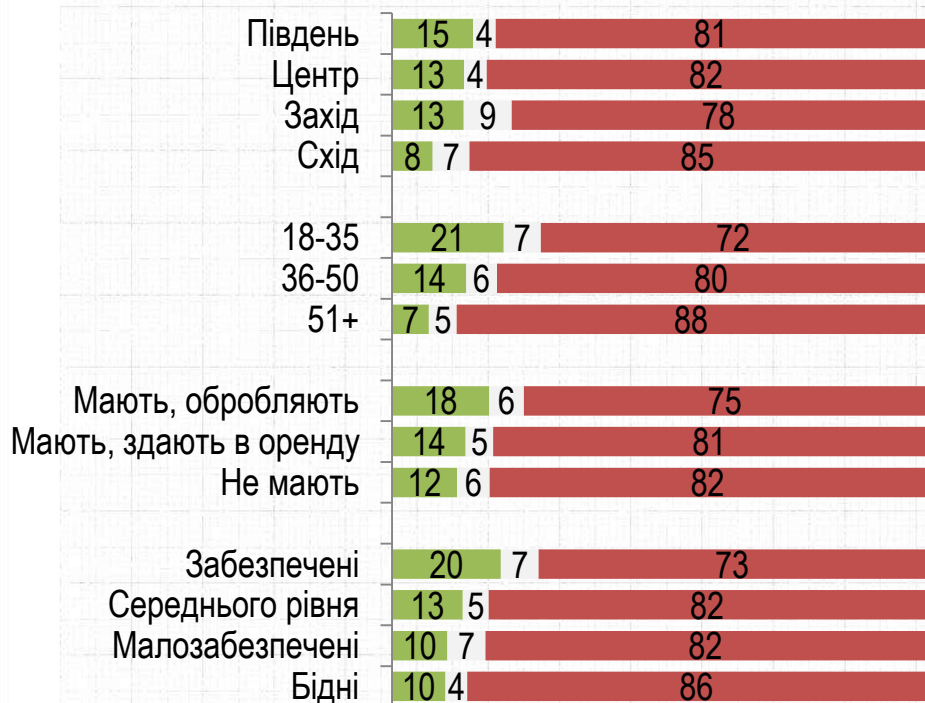
Чи підтримуєте Ви продаж земель сільськогосподарського призначення іноземцям?

РЕЙТИНГ

- Підтримую
- Важко відповісти
- Не підтримую

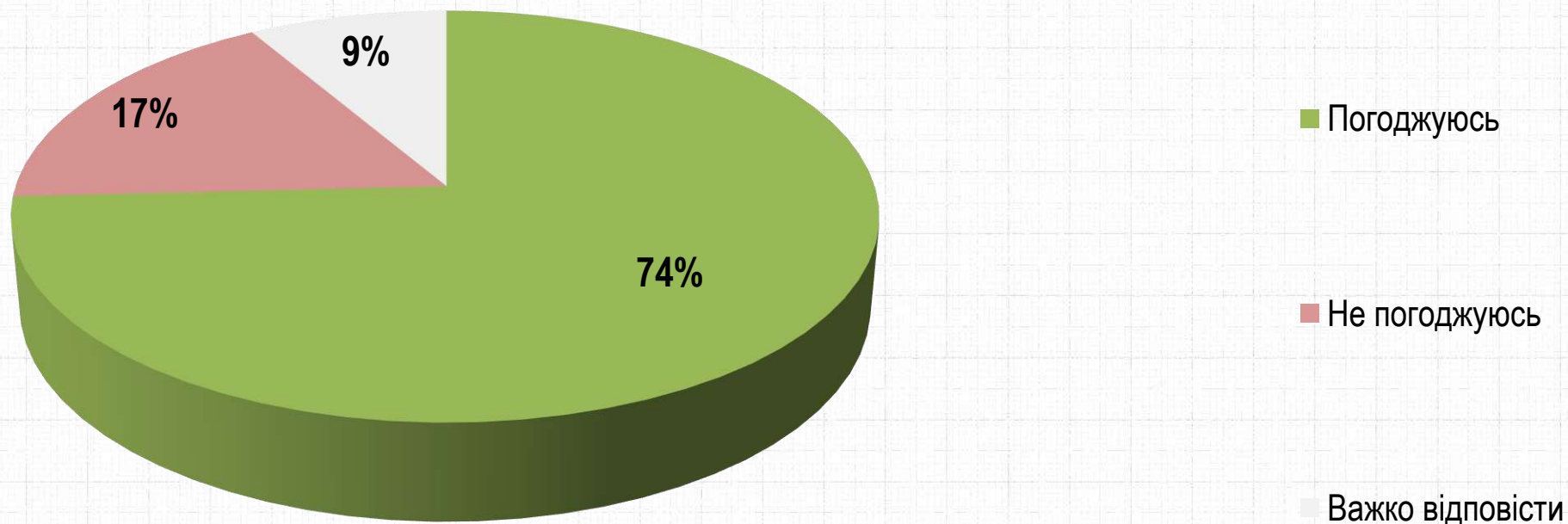
Електоральні симпатії

Регіони. Вік. Наявність паю. Дохід

Ви погоджуєтесь, чи не погоджуєтесь з думкою, що рішення про запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення, в Україні повинне прийматися на всеукраїнському референдумі?

РЕЙТИНГ

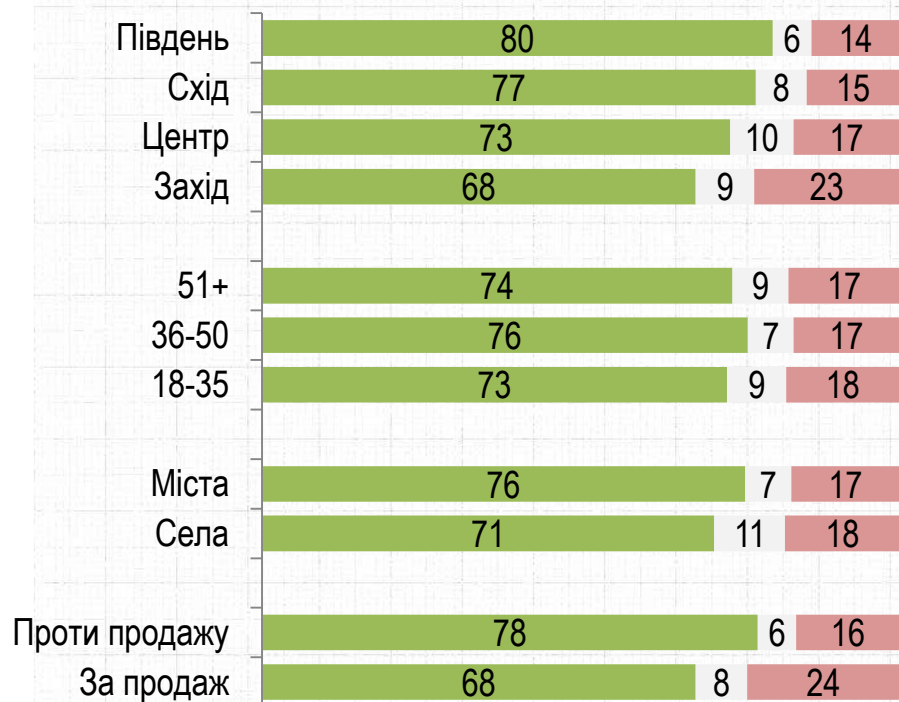

Ви погоджуєтесь, чи не погоджуєтесь з думкою, що рішення про запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення, в Україні повинне прийматися на всеукраїнському референдумі?

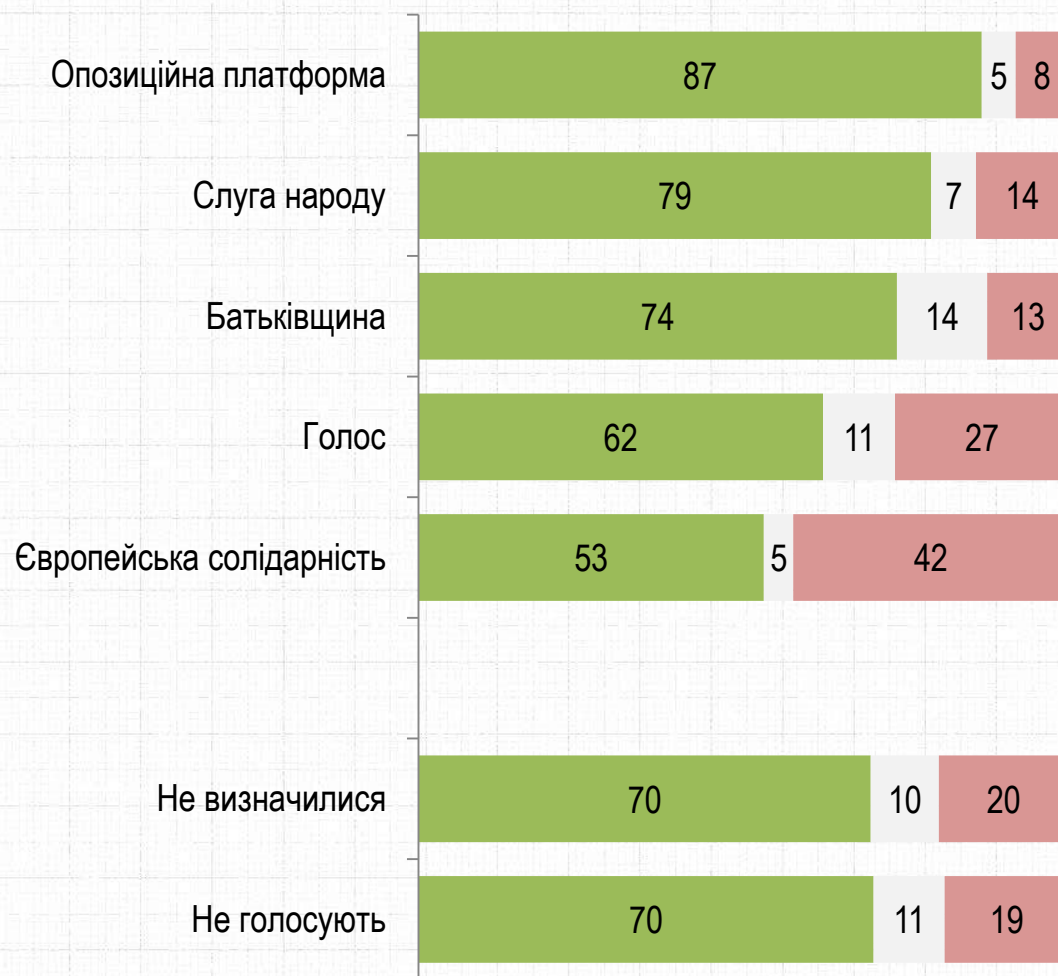
РЕЙТИНГ

- Погоджуюсь
- Важко відповісти
- Не погоджуюсь

Регіони. Вік. Тип поселення. Ставлення до продажу земель с/г призначення

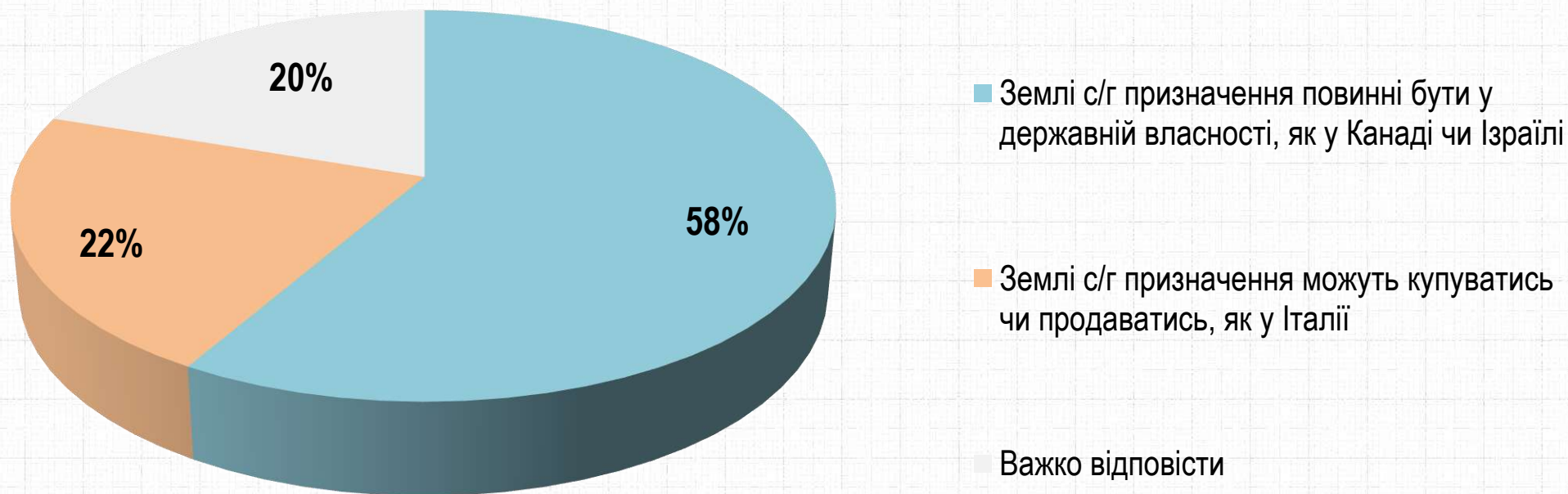

Електоральні симпатії

Який підхід щодо земель сільськогосподарського призначення, на Вашу думку, є кращим для України, – такий як у Канаді чи Ізраїлі, де майже всі землі с/г призначення перебувають у державній власності, чи такий як у Італії, де землю купують і продають за певними правилами?

РЕЙТИНГ

Який підхід щодо земель сільськогосподарського призначення, на Вашу думку, є кращим для України, – такий як у Канаді чи Ізраїлі, де майже всі землі с/г призначення перебувають у державній власності, чи такий як у Італії, де землю купують і продають за певними правилами?

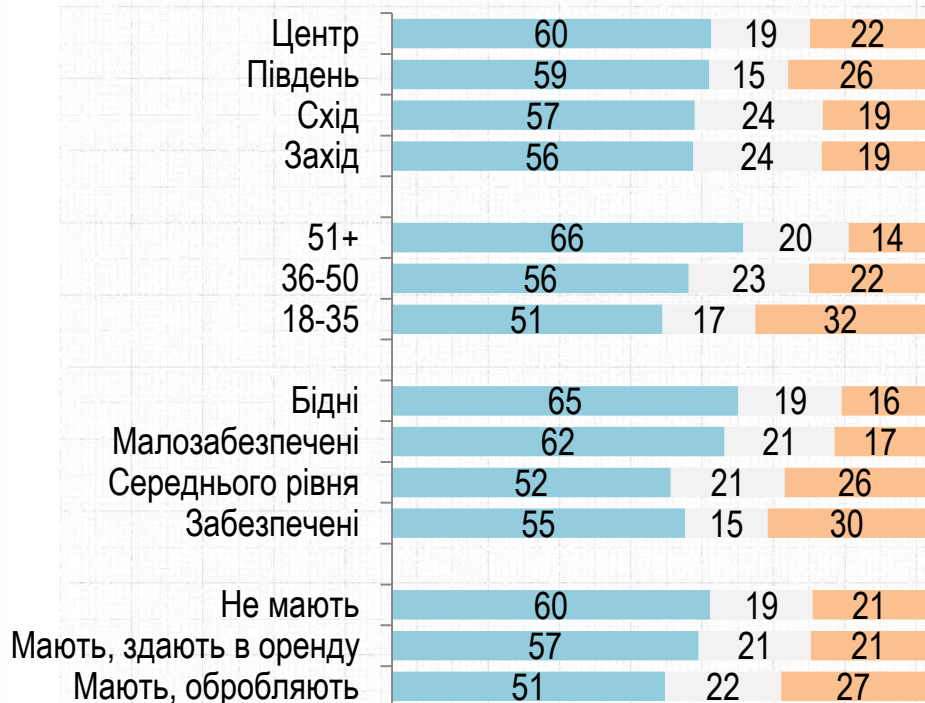
РЕЙТИНГ

- Землі с/г призначення повинні бути у державній власності, як у Канаді чи Ізраїлі
- Важко відповісти
- Землі с/г призначення можуть купуватись чи продаватись, як у Італії

Електоральні симпатії

Регіони. Вік. Дохід. Наявність паю

Переваги та ризики продажу землі

Які, на Вашу думку, можливі переваги від запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

Які, на Вашу думку, можливі переваги від запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

ВІК, НАЯВНІСТЬ ПАЮ, ПІДТРИМКА ПРОДАЖУ:

	18-35	36-50	51+	Не мають пай	Мають, обробляють	Мають, здають в оренду	Підтримують продаж землі	Проти продажу землі
Власники землі зможуть розпоряджатися нею на власний розсуд	25	27	30	30	26	24	46	21
Це сприятиме створенню нових робочих місць на селі	22	18	15	24	18	14	30	15
Продаж землі сприятиме інвестиціям в Україну	18	13	13	22	14	8	38	7
Це дозволить отримати справедливую ринкову ціну на землю	12	13	17	15	13	12	31	9
Це дозволить фермерам брати кредити під заставу землі	12	13	12	13	12	13	18	11
Це знищить тіньовий ринок землі	5	8	10	9	8	6	14	6
Це сприятиме розвитку малого та середнього бізнесу	6	8	7	10	7	6	13	6
Продаж землі збільшить надходження до державного бюджету	6	8	8	7	8	7	14	5
Це сприятиме кращому контролю за екологією та якістю ґрунтів	3	4	5	5	3	3	7	3
Інше	1	4	4	3	3	3	3	3
Немає жодних переваг від запровадження вільного продажу землі	31	33	37	27	35	40	3	45
Важко відповісти	14	10	5	9	9	11	4	10

Які, на Вашу думку, можливі ризики від запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

Які, на Вашу думку, можливі ризики від запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення?

РЕЙТИНГ

НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

ВІК, НАЯВНІСТЬ ПАЮ, ПІДТРИМКА ПРОДАЖУ:

	18-35	36-50	51+	Не мають пай	Мають, обробляють	Мають, здають в оренду	Підтримують продаж землі	Проти продажу землі
Земля може бути викуплена іноземцями	43	41	39	42	40	33	22	47
Власники паїв можуть бути обмануті при продажі землі	29	29	35	28	40	36	32	32
На даний час це небезпечно через недосконалість чинного законодавства	28	31	33	32	30	25	29	31
Зняття мораторію на продаж землі дозволить скупити її олігархам	27	24	20	24	21	24	23	24
Українські фермери не зможуть заплатити таку ціну, як великі агрохолдинги та іноземні компанії	18	18	17	19	16	13	18	17
Не можна запроваджувати вільний продаж землі в умовах війни	13	18	15	16	15	15	11	17
Це знищить дрібний та середній аграрний бізнес	15	13	11	13	11	15	10	15
Це прискорить вимирання сіл	12	12	14	12	14	14	7	15
Скасування мораторію позбавить селян стабільного доходу від надання паїв в оренду	6	7	8	6	10	8	6	8
Інше	2	3	3	3	2	5	4	2
Не має жодних ризиків від запровадження вільного продажу землі	6	6	3	5	4	3	13	2
Важко відповісти	7	5	8	8	5	8	7	5

КОНТАКТИ

Соціологічна група «РЕЙТИНГ»

01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, 3, оф.3

(+380 97) 578-6868

(+380 95) 578-6868

<http://ratinggroup.ua/>

info@ratinggroup.ua

